

Ελένη Τσαμαδού: «Οι άνεμοι του χρόνου»

Από

Γιώργος Κιούσης

Φεβρουάριος 13, 2017

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΙΟΥΣΗ

1453, 1999. Δύο χρονολογίες-ορόσημα. Η πρώτη σηματοδοτεί το τέλος μιας χιλιόχρονης αυτοκρατορίας, η δεύτερη το τέλος μιας χιλιετίας. Στην Αθήνα τού σήμερα ένας δικηγόρος ακολουθεί μια μυστηριώδη καλόγρια στην πορεία της πίσω στον χρόνο και στον χώρο· στην Πελοπόννησο των Φράγκων και των Βυζαντινών Δεσποτών, στα σκαλαβοπάζαρα της Μπαρμπαριάς και στην Κωνσταντινούπολη του τέλους. Παράλληλες ζωές και ιστορίες. Άρχοντες και τυχοδιώκτες, πειρατές και σκλάβοι, γυναίκες τρυφερές και πολεμιστές, σοφοί και ιερωμένοι, πατριώτες και προδότες. Έρωτες χωρίς αύριο. Χαμένα όνειρα και πατρίδες. Το ξύπνημα της

ελληνικής συνείδησης, η πρόωγη αναγέννηση στον Μυστρά και η μεταλαμπάδευση της αρχαίας σοφίας στη Δύση. Όλα μπλεγμένα και δεμένα με αόρατες κλωστές στον αργαλειό του χρόνου. «Οι άνεμοι του χρόνου» της Ελένης Τσαμαδοῦ, εκδόσεις Ψυχογιός.

Η συγγραφέας σπούδασε νομικά στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, καθώς και International Legal Studies στο American University, Washington College of Law. Σταδιοδρόμησε ως δικηγόρος στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος από το 1966 μέχρι το 2000, οπότε αποχώρησε με τον ανώτατο βαθμό ιεραρχίας. Ασχολήθηκε κυρίως με θέματα Διεθνών Συναλλαγών και Ιδιωτικοποιήσεων. Τα έτη 2000-2004 εργάστηκε ως ειδική σύμβουλος σε νομικά θέματα των Υπουργών Ανάπτυξης, και Οικονομίας και Οικονομικών. Είναι παντρεμένη και έχει δύο κόρες. Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν επίσης τα μυθιστορήματά της ΟΙ ΘΕΟΙ ΠΕΘΑΝΑΝ ΣΤΗ ΡΩΜΗ, το οποίο έχει μεταφραστεί στα γερμανικά με τον τίτλο EIN KÖNIGREICH FÜR EIN GRAB, Η ΕΤΑΙΡΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΜΥΣΤΙΚΩΝ, ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ, Ο ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ ΤΟΥ ΟΝΕΙΡΟΥ, ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ ΖΩΗΣ και ΟΙ ΑΝΕΜΟΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ.

-Μια δικηγόρος με ειδίκευση στις διεθνείς συναλλαγές πως αποφασίζει να γράψει ιστορικό μυθιστόρημα;

Η Ιστορία ήταν πάντα η μεγάλη μου αγάπη. Πολύ πριν ασχοληθώ και σπουδάσω νομικά ήθελα να γίνω ιστορικός και αρχαιολόγος. Όταν έπαυσα να είμαι δικηγόρος, με τη συνταξιοδότησή μου, γύρισα πίσω στην πρώτη αγάπη μου, την Ιστορία με την οποία δεν είχα πάψει ποτέ να ασχολούμαι και να σκαλίζω τα ...χρονοντούλαπά της.

-Τι είναι οι Άνεμοι του χρόνου;

Η θεώρηση της Φυσικής έχει αλλάξει από την εποχή του Νεύτωνος. Νεότερες φιλοσοφικές και επιστημονικές θεωρίες έχουν αναπτυχθεί ως προς τη φύση του Χρόνου και τη σχέση του με τον άνθρωπο και το Χώρο. Δεν αισθάνομαι τον εαυτό μου ικανό να σας αναλύσω έστω και σχηματικά αυτές τις θεωρίες. Εκείνο όμως που μπορώ να σας πω, είναι πως εγώ, φαντάζομαι το χρόνο, Σαν ένα ποτάμι κινούμενο συνεχώς. Όπως λέει και η Άννα Κομνηνή στο Προίμιο της Αλεξιάδας, «Ψέων ό χρόνος άκάθεκτα καί άεί τι κινούμενος παρασύρει καί παραφέρει πάντα τὰ έν γενέσει καί ές βυθόν άφανείας καταποντοί». Πάνω σε αυτόν ποταμό λοιπόν φαντάζομαι τα γεγονότα και τις ανθρώπινες ζωές να παρασύρονται από ανέμους στη δίνη του σύμπαντος.

Αναφέρεστε σε δυο χρονολογίες ορόσημα, γιατί;

Γιατί ήθελα να συνδέσω το παρελθόν με το παρόν σύμφωνα με τη θεώρηση του χρόνου που σας ανέφερα. Γιατί πιστεύω πως τα πάθη του γένους μας επαναλαμβάνονται ανά τους αιώνες. Για

παράδειγμα η Άλωση της Κωνσταντινούπολης μου φέρνει στο νου την εισβολή στην Κύπρο το '74. Και η διαπάλη μεταξύ ενωτικών και ανθενωτικών ενώ ο Τούρκος ήταν προ των πυλών της Πόλης δεν σας θυμίζει τη σημερινή κατάσταση μετά την κρίση και τα μνημόνια;

-Κλαίρη, Ανέζα, Αγνή πρόσωπα μπλεγμένα στον αργαλειό του χρόνου;

Δεν νομίζετε πως όλοι μας, κατά κάποιον τρόπο είμαστε μπλεγμένοι στον αργαλειό του χρόνου; Νεότερες έρευνες μας λένε πως στο DNA μας μεταφέρουμε πληροφορίες από την αυγή της εμφάνισης του ανθρώπου στη γη. Ακόμη και στοιχεία από τον άνθρωπο του Νεάντερταλ, που κάποτε πίστευαν ότι είχε εξαφανιστεί και δεν είχε αφήσει το αποτύπωμά του στην Ιστορία της ανθρωπότητας, βρίσκονται στο κώδικα του DNA όλων μας.

-Σας απασχολεί η συνείδηση της ελληνικότητας;

Πολύ, ιδίως από τότε που άκουσα κάποιους να λένε ότι η συνείδηση της ελληνικότητας είναι δημιούργημα, αποτέλεσμα, του διαφωτισμού και ότι πριν από την κίνηση αυτή και την στροφή της Δύσης προς την μελέτη και θαυμασμό της Αρχαίας Ελλάδος, της κλασικής κυρίως, δεν υπήρχε αυτή η συνείδηση στους υπόδουλους στους Τούρκους Έλληνες. Ότι είχε γίνει δηλαδή αυτό που φοβόταν και ο Βησσαρίων, τον οποίο σημειωτέον θαυμάζω ιδιαίτερα, με το υποδουλωθούμε δηλαδή σε γένος κατώτερο πνευματικά είχαμε καταντήσει σαν τους είλωτες χωρίς επίγνωση της ταυτότητάς μας.

Μελετώντας όμως τα κείμενα μου εδραιώθηκε η πεποίθηση περί του αντιθέτου. Μπορεί κατά τη διάρκεια της τουρκοκρατίας, ο πολύς λαός, να μην είχε απόλυτη συνείδηση της ελληνικότητας του, εντούτοις η φλόγα σιγόκαιγε μαζί με τις ιστορίες για το Μέγα Αλέξανδρο και τη «φυλλάδα» του που ήταν από τα πιο διαβασμένα και κυκλοφορούντα τότε βιβλία. Κάτι σαν ευαγγέλιο για όλους, είτε ήξεραν να διαβάζουν είτε κάποιος τους το διάβαζε ή το διηγόταν.

-Σε ποιους αφιερώνετε το βιβλίο;

Το βιβλίο το αφιέρωσα σε μια φίλη αγαπημένη που δεν υπάρχει δυστυχώς και που το αγαπούσε και το περίμενε. Το αφιερώνω όμως και σε όλους που πιστεύουν σε αυτά που θέλω να περάσω μέσα από την ιστορία της Ανέζας και του Αλέξιου.